

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 182 (193)

Olsztyn, sobota 10 sierpnia 1946 r.

Rok II

Na drodze ku normalizacji

Mieszana Komisja Plac, której prace budzą najwyższe zainteresowanie społeczeństwa, w szczególności zaś wśród najgorzej płatnych grup pracowników państwowych, ogłosiła komunikat, jasno określający jej zadania.

Tak więc komisja postawiła sobie za cel: ustalić stan faktyczny, istniejący w dziedzinie plac we wszystkich gałęziach naszej gospodarki, oraz rozważyć na podstawie zebranych, konkretnych danych możliwości przeprowadzenia podwyżki plac, przede wszystkim wśród najniżej uposażonych grup pracowniczych.

Zbadanie istotnego stanu rzeczy w dziedzinie plac stało się koniecznością, ponieważ szeroko, chociaż rozmaicie stosowany system premii i wszelkich świadczeń rzeczowych całkowicie w ostatnich czasach zaciemnił rzeczywisty obraz stosunków.

Ponieważ system ten zagubił już w większości wypadków istotny sens premii, jako takiej, komplikując jedynie dziedzinę plac — zadaniem komisji jest likwidacja premii wszędzie tam, gdzie nie posiadają one dostatecznego uzasadnienia, i włączenia ich do plac zasadniczych. Również szereg świadczeń rzeczowych kwalifikuje się do przeliczenia gotówkowego i włączenia do uposażeń.

W sprawie podwyżki plac Komisja stwierdza, że dążeniem jej przede wszystkim jest usunięcie społecznie niesprawiedliwych, gospodarczo zaś szkodliwych, nadmiernych rozpiętości plac. Osiągnięte się to przez stopniowe — aby „nie wywołać wstrząsów gospodarczych” — podwyższanie zarobków najniżej uposażonych grup pracowniczych. W pierwszym rzędzie chodziłoby więc o nauczycielstwo, pocztowców i kolejarzy.

Równocześnie szereg podkomisji bada takie zagadnienia, jak aprowizacja, przydziały, czas i warunki pracy, urlopy, dodatki rodzinne, pomoc lekarska i tp.

Już we wrześniu należy się spodziewać sprecyzowanych wyników prac Komisji, które też mają się stać podstawą przy zawieraniu nowych umów zbiorowych i normalizacji uposażeń pracowników państwowych i samorządowych.

Dzięki pracom Mieszanej Komisji Plac, w której czynnik społeczny należycie jest reprezentowany, będziemy mogli uczynić nowy, poważny krok na drodze ku ostatecznej normalizacji powojennego życia mas pracowniczych. **Wl. M.**

Trzecia bomba nie wybuchnie

Nowy Jork, 10. 8 (PAP). Prasa amerykańska donosi, że wobec koniecznych oszczędności w budżecie państwowym, trzecia próba z bomba atomowa, która miała się odbyć w końcu bież. roku, zostanie odłożona.

Sprawa procedury ostatecznie załatwiona na wczorajszym posiedzeniu Konferencji Pokojowej

Paryż, 10. 8 (PAP). Przewodniczący premier Bidault ujął sprzeciw radziecki min. Mołotowa jako poprawkę.

Sformułowana w ten sposób poprawka radziecka została odrzucona 15 głosami przeciwko 6.

Przeciwko poprawce radzieckiej głosowały: Australia, Stany Zjednoczone, Brazylia, Belgia, Kanada, Chiny, Abisynia, Francja, Wielka Brytania, Grecja, Indie, Norwegia, Nowa Zelandia, Afryka Południowa i Holandia.

Za poprawką radziecką głosowały:

ZSRR, Białoruś, Czechosłowacja, Polska, Ukraina, Jugosławia.

W głosowaniu nad całością regulaminu ustalonego przez komisję regulaminową, wyniki były następujące: 15 głosów za, 4 przeciw, 2 delegatów wstrzymujących się od głosowania.

Za przyjęciem en bloc sprawozdania komisji regulaminowej głosowały: Stany Zjednoczone, Australia, Belgia, Brazylia, Kanada, Chiny, Abisynia, Francja, Wielka Brytania, Grecja, Indie, Nowa Zelandia, Norwegia, Holandia, Afryka Południowa.

Przeciwko sprawozdaniu głosowały:

Białoruś, Ukraina, ZSRR i Jugosławia. Wstrzymały się od głosowania Polska i Czechosłowacja.

Londyn 10.8. (obsł. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu plenum Konferencji Pokojowej w Paryżu przemawiać będą przedstawiciele satelitów niemieckich.

Pierwszy przemawiać będzie przedstawiciel Włoch premier de Gasperi.

W kołach dyplomatycznych przypuszczają, że Gasperi zajmie stanowisko krytyczne wobec kwestii Triestu. Zdaniem Włoch Triest winien być wolnym państwem, w przeciwnym wypadku mówi się o możliwości odmowy podpisu Włoch na traktacie pokojowym.

Po Włochach przemawiać będzie przedstawiciel Węgier, który domagać się będzie wstawienia klauzuli praw mniejszości węgierskiej.

Bevin w Paryżu

Paryż 10. 8 (PAP). Minister Bevin przybył wczoraj wieczorem do Paryża, aby wziąć udział w paryskiej Konferencji Pokojowej.

Opuszczając Londyn Bevin oświadczył: „Czas już przestać mówić i trzeba zabrać się do roboty. Musimy ustalić pokój i położyć kres wszelkim wojnom”.

Louis Sallant

u Prezydenta i Premiera

Warszawa, 10.8 (SAP). Wczoraj w godzinach przedpołudniowych Louis Sallant przyjęty był w towarzystwie przewodniczącego KCZZ — Witaszewskiego oraz sekr. gen. KCZZ — Rusinka przez premiera Osóbkę-Morawskiego.

W godzinach popołudniowych w towarzystwie tychże działaczy KCZZ został Sallant przyjęty w Belwederze przez Prezydenta HRN — Bolesława Bieruta.

Memorandum Austrii w sprawie Tyrolu

Praga, 10.8. (PAP). Rząd austriacki skierował do konferencji pokojowej memorandum w sprawie południowego Tyrolu.

Deklaracja brytyjska o jedności gospodarczej Niemiec

Londyn, 10. 8 (PAP). Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło wczoraj oświadczenie w sprawie jedności gospodarczej Niemiec, które przesłane zostało rządowi USA, Francji i ZSRR.

Zwraca się ono do tych trzech rządów z zapytaniem, czy zgadzają się na brytyjski punkt widzenia i czy gotowe są na utworzenie organizacji, która zajęłaby się praktycznie zastosowaniem przedstawionych zasad.

Powołując się na porozumienie poczdamskie, rząd brytyjski wysuwa trzy propozycje: 1) sprawiedliwy rozdział rodzinnych zasobów Niemiec w całym kraju, 2) użycie nadwyżek

na pokrycie niedoboru w innych strefach okupacyjnych, 3) w razie powstania deficytu w bilansie płatniczym, używanie nadwyżek na eksport tylko w zamian za dobrą walutę, celem pokrycia deficytu.

Rząd brytyjski krytykuje politykę reparacyjną ZSRR w Niemczech, twierdząc, że do czasu kiedy Niemcy jako całość nie będą miały nadwyżek eksportowych, rząd radziecki nie ma tytułu do zabierania bieżącej produkcji Niemiec.

Jednocześnie oświadczenie ocenia dodatnio współpracę gospodarczą pomiędzy strefami brytyjską i amerykańską.

Pomoc UNRRA jest konieczna

Z obrad konferencji genewskiej

Genewa 10.8 (PAP). Na wczorajszym zebraniu rady UNRRA w imieniu W. Brytanii przemawiał gen. Younger oświadczając, że jego kraj podziela zdanie St. Zjednoczonych, że nadszedł czas na przerwanie udzielania pomocy państwom europejskim.

Delegat radziecki Feonow w przeciwieństwie do delegata brytyjskiego, który wyraził pogląd, że obecna sytuacja żywnościowa w krajach europejskich jest o wiele lepsza niż przed rokiem, stwierdził, że kraje te w dalszym ciągu potrzebują intensywnej pomocy.

Przedstawiciel Ukrainy Baranowski domagał się przedłużenia pomocy

UNRRA stwierdzając, że potrzeby jego kraju będą w roku przyszłym nawet większe niż obecnie.

Obserwator włoski Montini oświadczył, że we Włoszech korzysta dzisiaj z pomocy UNRRA 2 miliony dzieci i nie ma środków, które by mogły tę pomoc zastąpić.

Podwyżka uposażeń pracowników pocztowych

Warszawa, 10.8 (PAP). Rada Ministrów uchwaliła podwyższenie uposażeń pracowników pocztowych począwszy od 1 bm. w dolnych grupach, przez włączenie dodatku gospodarczego do uposażenia zasadniczego przy zastosowaniu minimum 1.200 zł. w najniższej grupie uposażenia oraz z pewnym wyrównaniem w grupach wyższych. Jednocześnie uchylono przepis o dodatku gospodarczym do uposażenia.

Z dniem 1 maja br. podwyższono dla pracowników pocztowych dodatków rodzinny ze 100 zł. na 200 zł. dla każdego członka rodziny.

W związku z powyższym nastąpi automatycznie podwyżka dla emerytów.

Premie wypłacane pracownikom pocztowym począwszy od 1 bm. zrównane zostały z premiami, wypłacanymi pracownikom kolejowym.

Nowy wojewoda poznański

Poznań 10.8 (PAP). Nowy wojewoda poznański Stefan Brzezinski, gen. sekretarz KW Zarz. Gł. Str. Pracy objął w dniu wczorajszym urządowanie.

Nawet bez dostaw UNRRA

sytuacja aprowizacyjna naszego województwa nie ulegnie pogorszeniu

Po powrocie z ostatniej swojej podróży służbowej do Warszawy Nacz. Wydz. Apr. i Handlu ob. Br. Cmela podzielił się z nami szeregiem ciekawych wiadomości odnośnie wykonania planu zaopatrzenia naszego województwa w żywność.

Na poczet przeznaczonych dla naszego województwa 30-40 tysięcy ton zboża przekazano dotąd 3.000 ton pszenicy. Ponadto otrzymamy w najbliższych dniach 4.000 ton zboża z akcji R. O. W niedalekim czasie spodziewane są dalsze transporty.

Kurs obrony przeciw atomowej

RAF (lotnictwo wojenne) kosztuje naród angielski 900 funtów na minutę, pisze „Daily Graphic” zapowiadając przyszłą reorganizację sił powietrznych.

Ta sama gazeta donosi, że będą zorganizowane kursy obrony przeciw bombom atomowym, dla personelu obrony biernej. (SAP)

Imigracja do St. Zjednoczonych

Amerykańskie ministerstwo sprawiedliwości komunikuje, że w ciągu pierwszych 5 miesięcy roku bieżącego pozwolenie na wjazd do St. Zjednoczonych otrzymało 16.000 imigrantów, w tym 2911 osób deportowanych.

W przyszłości do St. Zjednoczonych wjeżdżać będzie mogło co miesiąc 12.000 deportowanych. (PAP)

Zwłok Mussoliniego nie odnaleziono

Policja szwajcarska, po przeszukaniu wyspy Brissago na Lago Maggiore oświadczyła, że nie znalazła tam zwłok Mussoliniego.

Poszukiwania były prowadzone na skutek informacji Antonia Parcodi, młodego faszysty włoskiego, aresztowanego we Włoszech. Twierdził on, że zwłoki Mussoliniego, po wykradzeniu z omentarza mediolańskiego zostały przeniesione na tę wyspę. (PAP)

Mieso dla Polski z Urugwaju

Korespondent PAP donosi, że UNRRA zakupiła w Urugwaju 49.957 kg. mrożonego mięsa, które statkiem „Blomington” zostanie przesłane via Nowy Jork do Polski. (PAP)

Senatorzy zadają

Grupa senatorów amerykańskich, zażądała wycofania wojsk amerykańskich z Chin.

Senator Butler oświadczył: „Nie mamy żadnych interesów w Chinach. Nie jesteśmy w wojnie z tym krajem ani żadną z jego partii. Chciałbym, aby ktoś wyjaśnił mi, dlaczego nasze wojska wciąż tam przebywają?” (PAP)

Votum zaufania większości 2 głosów

Bruksela, 10 8 (PAP). Nowy lewicowy rząd belgijski, stworzony przez Huysmansa uzyskał votum zaufania w senacie, jakkolwiek nikłą większością głosów.

Za rządem padło 79 głosów, przeciwko 77. Trzech senatorów wstrzymało się od głosowania.

Wobec zniesienia wszelkich świadczeń rzeczowych aparat aprowizacyjny przechodzi obecnie okres gruntownej reorganizacji. Wojewódzkie placówki gospodarczo-spółdzielcze, państwowe i prywatne będą w najbliższym czasie całkowicie przedstawione na wolno rynkowy skup wszystkich artykułów żywnościowych, nie wyłączając zboża, mięsa i nabiału.

W związku z tym powstaje zagadnienie natychmiastowego wyjaśnienia, ile i w jakich powiatach placówki gospodarcze będą mogły zakupić mleka i przetworów mlecznych na poczet zaopatrzenia ludności. Zachodzi również konieczność zorganizowania w terenie sieci rozdzielczej mięsa, które wobec ograniczonej ilości pogłowia w naszym województwie będzie w całości dostarczane z Polski Centralnej.

Z uwagi na brak chłodni wojskowych może liczyć tylko na przetwory mięsne w postaci kielbas, wędlin i konserw krajowej produkcji, ponieważ według dotychczasowych danych dostawy UNRRA zawieszono z powodu prawdopodobnie po grudniu b. r.

Zniesienie świadczeń rzeczowych

Przemysł dla wsi

W pierwszym rzucie idzie na wies węgiel

Z inicjatywy Rządu został zapreliminowany i znajduje się obecnie w stadium realizacji kredyt towarowy w wysokości 50 milionów zł. pod hasłem: „Przemysł dla wsi”.

Akcja „Przemysł dla wsi” obejmie rozprowadzenie przez czynniki rządowe po cenach jednolitych dla wszystkich miejscowości na terenie kraju artykułów przemysłowych, niezbędnych dla rolnika, a których rolnik nabyć nie może. Do artykułów tych należą: węgiel, koks, żelazo, podko-

pociąga za sobą w konsekwencji uruchomienie giełdy zbożowej i giełdy mięsnej. Agendę tej ostatniej przejmie na siebie Rolnicza Centrala Mięsa. Skupem zboża i mięsa zajmą się spółdzielnie „Społem”, „Sam. Chłopskiej” oraz placówki państwowe i prywatne.

Handel mięsem oprze się na nierogaczynie wobec szybkiego wzrostu pogłowia drobnego inwentarza i konieczności oszczędzania rogaczyny.

Mimo możliwości wstrzymania dostaw UNRRA i stawianych przez niekompetentne czynniki w związku z tym niepomyślnych horoskopów na przyszłość, ob. Br. Cmela nie przewiduje większych trudności żywnościowych w roku 1947.

Rządowy plan zaopatrzenia przewidywał tę okoliczność i opierał swą politykę na realnych możliwościach zakupów w kraju i zagranicą. Należy się liczyć z poważnym wzrostem własnej produkcji rolnej i stałym, szybkim powiększaniem się pogłowia.

Należy się raczej spodziewać, że sytuacja aprowizacyjna kraju, a zatem i naszego województwa będzie się z dnia na dzień polepszać. (El)

Przemysł dla wsi

W pierwszym rzucie idzie na wies węgiel

wy, stal, naczynia emaliowane, blacha, gwoździe, karbid, papa, wapno, cement, nawozy sztuczne, tekstylia.

W pierwszym rzędzie idzie na wies węgiel i koks. Rozdział węgla przewidziany został po 500 kg. miesięcznie na gospodarstwo rolne, koks zaś po 1.000 kg. na wiejską kuznię i kowalę.

Cenę węgla ustalono na 1,370 zł. za tonę, koks zaś na 1,720 zł. loco każda stacja kolejowa na terenie całej Polski. (SAŚ)

SS-mani mówią o sobie

Zeznania świadków w procesie norymberskim

Przed trybunałem w Norymberdze przesłuchiwany był jako świadek obrony Morgen, inspektor obozów koncentracyjnych.

Morgen tłumaczy, że zasada na której opierała się organizacja obozów siłą rzeczy musiała prowadzić do zbrodni, gdyż więźniowie tracili wszelkie prawa obywatelskie, a nawet ludzkie, wszelką nadzieję, by kiedykolwiek mogli wyostać się na wolność.

Morgen opowiada o wyrafinowanym postępowaniu SS-ów, zmuszających więźniów, by się wzajemnie zabijali, o pasmte udręczeń jakim było życie w obozie.

Następnie zeznawał Wolfram Sievers, były kierownik działu doświadczeń naukowych Rzeszy. Prokurator brytyjski Jones wyjaśnia, że Sievers dostarczył do instytutu badań anatomicznych w Strassburgu 150 szkieletów Żydów z Oświęcimia oraz innych „eksponatów”, zdobywanych po obozach koncentracyjnych.

Sievers, trzęsąc rozwianą czupryną, zdradza wielkie zdenerwowanie i usiłuje wytłumaczyć, że „nikt prócz Hitlera nie był w kursie tych spraw” i że on sam „nie wie nic”.

„Świadek nie może zaprzeczyć —

mówi prokurator — że przeprowadzał w Strassburgu eksperymenty na 20 żyjących ludziach, którzy jakoby zgłosili się ochotniczo”.

Czy wiek atomowy

przyniesie nam przekleństwa — zamiast błogosławieństw

W rocznicę zrzucenia bomby atomowej na Hiroshima szereg amerykańskich uczonych wypowiedziało się bardzo krytycznie o stosunku społeczeństwa amerykańskiego do zagadnień bomby atomowej.

David Lilenthal, jeden z największych specjalistów amerykańskich do spraw bomby atomowej oświadczył: „Świat musi znaleźć rozwiązanie dla wyeliminowania energii atomowej jako środka destrukcyjnego”.

Jerome Bruner z Harvard University oświadczył: „Mamy rewolucję w fizyce, ale niema odpowiadającej jej rewolucji w umyśle ludzkim. Bez tej drugiej rewolucji nigdy nie uwolnimy się od strachu, że wiek atomowy przyniesie nam przekleństwa zamiast błogosławieństw”.

Harold Ickes, były sekretarz spraw wewnętrznych USA, oświadczył, że

Przegląd prasy

Praworzadność czy dowolność

Na marginesie rozpoczętej w Olsztynie akcji, zmierzającej do rozwiązania problemu mieszkaniowego i zlikwidowania spekulacji, cytujemy „Życie Warszawy”:

„Zaryzykujemy przy tym twierdzenie, że najgroźniejszym zjawiskiem nie jest niedostatek, który nieuniknionie przynosi dowolność w życiu zbiorowym, sprzeczna z zasadą praworzadności. I to właśnie wywołuje największe rozgoryczenie. To skłania ludzi do fałszywych uogólnień. To robi — popularnie mówiąc — „złą krew”.

Obok chleba, najważniejsza jest sprawa dachu nad głową. Niestety w tej tak żywotnej dla każdego obywatela sprawie najmniej bodaj przestrzegana jest praworzadność, i najjaskrawiej występuje dowolność.

Oto kilka konkretnych przykładów. Wkrótce po wyzwoleniu Warszawy, dla jednej z ambasad potrzebny był gmach. Oczywiście, w zburzonej stolicy gmachu takiego znaleźć nie można było. Zaszła konieczność opróżnienia jednego z domów mieszkalnych, którego lokatorzy (ludzie pracy) otrzymali solenne przyrzeczenie, że do swoich mieszkań wrócą z chwilą uzyskania przez ambasadę właściwego gmachu.

Lokatorzy czekają cierpliwie uznając wyższą konieczność państwową chwilowej eksmisji i gnieźdząc się w nieprawdopodobnych warunkach. Ale dom, opuszczony przez ambasadę, zamiast im, przydzielony zostaje pewnej bardzo zresztą pożytecznej instytucji.

Drugi analogiczny przykład: chwilowa eksmisja ludzi pracy z olbrzymiego domu w celu tymczasowego pomieszczenia w nim bardzo poważnego urzędu. Solenne przyrzeczenie i t. d. Nadchodzi dawno oczekiwana chwila, urząd przenosi się do innego gmachu, przewidując zakwaterowanie w zwolnionym domu... swoich pracowników.

Pytamy: jakiego rodzaju wnioski charakteru ogólnego wysnują z tych faktów obywatele dotknięci tym — nazwijmy je po imieniu — bezprawiem? I nie tylko oni, ale wszyscy pozostali — a jest ich wcale nie mało — którzy o tym wiedzą?”

Milton pod bronią zatrzymuje Anglię

London, 10 8 (SAP) Min. pracy ogłosiło, że przewidziane cyfry demobilizacyjne zostaną osiągnięte z koncem br. Pod bronią zatrzymanych zostanie wówczas milion dwieście tysięcy żołnierzy.

Od czerwca 1945 r. Anglia zwolniła z szeregów 4.250.000. żołnierzy.

Zapisujcie się na członka LIGI MORSKIEJ

Posiedzenie Miejskiej R. N.

We wtorek, o godz. 10, w sali konferencyjnej na Ratuszu, odbędzie się posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej.

Na porządku dziennym m. in.: powołanie Nadzwyczajnej Komisji Lokalowej, ustalenie norm lokalowych, sprawa oczyszczenia miasta oraz uchwalenie statutów podatkowych.

Tydzien Strażacki

W małej sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbyło się pod przewodnictwem wicewojewody ppłk. mgr. T. Korala zebranie Komitetu organizacyjnego Tygodnia Strażackiego.

Niedostateczny stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego na terenie naszego województwa oraz trudności, z jakimi borykają się straże pożarne, wymagają współdziałania i pomocy ze strony całego społeczeństwa.

Tydzien Strażacki ma tę współpracę spopularyzować i upowszechnić.

Dzie wczoraj

Teatr im. St. Jaracza

Występ Państ. Teatru Polskiego „Dar poranka”.

Kino „Polonia”

„Zajazd na rozdrożu”.

Kino „Mazur”

„Powrót”.

Miejski Komitet Obchodu

Dnia Spółdzielczości ukonstytuował się

W ramach prac organizacyjnych, mających na celu przygotowanie techniczne obchodu Dnia Spółdzielczości, zostało zwołane w dniu 6 bm. w Olsztynie zebranie przedstawicieli ugrupowań politycznych, społecznych, młodzieżowych i spółdzielczych.

Przewodniczył zebraniu dyrektor Związku Rewizyjnego ob. Pietrzak-Pawłowski. Z uwagi na to, że w samym Olsztynie jest już w tej chwili około 36 placówek spółdzielczych i

społemowskich, ujawniła się konieczność powołania Miejskiego Komitetu Obchodu Dnia Spółdzielczości z tym, że zajmie się on wyłącznie zorganizowaniem Dnia Spółdzielczego na terenie miasta Olsztyna, jako miasta wydzielonego.

Do Miejskiego Komitetu zostali powołani: jako przewodniczący — ob. Wach ze spółdzielni „Zagon”, 1 wiceprzewodniczący — ob. Malewski z Banku Ludowego, 2-gi wiceprzewodniczący — ob. Lubieniecki ze spółdzielni „Mazur”, skarbnik — ob. Then ze spółdzielni „Rolnik” oraz sekretarz — ob. Zieliński ze spółdzielni Rybackiej.

Pozatym wyłoniono 4 sekcje i wybrano dla nich przewodniczących: finansową — ob. Then, werbunkową — sp. nia „Las”, młodzieżową — ob. Sajdak z Książnicy Mazurskiej i sekcję wojskową — ob. Hermanowski, który ma nawiązać kontakt ze spółdzielczością wojskową.

Przewodniczący poszczególnych sekcji dokończają skład personalny z pośród spółdzielców.

Lokal Miejskiego Komitetu Obchodu Dnia Spółdzielczości mieścić się będzie w biurach Mazurskiej Spółdzielni Rybackiej przy ul. Staromiejskiej 16. Telefon przewodniczącego Komitetu 81-12, telefon sekretarza 81-88. Z. M.

Przyszłość pow. braniewskiego zależy od uruchomienia przemysłu miejscowego

Powiat braniewski obejmuje 9 gmin wiejskich i 2 miejskie, co stanowi 120 000 ha ziemi. Tereny wybitnie hodowlano-łesne. Ziemia bardzo urodzajna, łąki żyzne.

Jako położony najbliżej morza powiat braniewski ma przed sobą ogromną przyszłość i mógłby stać się przodującym powiatem w woj. olsztyńskim, gdyby uruchomiono linię kolejową między Braniewem a

Ornetą. Linia ta jest drogą od morza w głąb lądu i przyczyniłaby się do ożywienia ruchu gospodarczo-handlowego. Poza tym ułatwiłaby administrowanie tymi terenami.

W związku z odbudową powiatu, który jest w 80 proc. zniszczony, jak również z akcją zagospodarowania wsi przez repatriantów i osiedleńców, należałoby uruchomić fabryki, produkujące w pierwszym rzędzie dachówkę oraz trzcinę budowlaną.

W odległości 2 km od Braniewa, we wsi Regity znajdują się niezbyt zniszczone budynki fabryki dachówek, którą możnaby uruchomić przy stosunkowo niewielkim wkładzie kapitału. To samo można powiedzieć o zabudowaniach fabrycznych w Pasarii, oddalonej o 6 km od Braniewa, a znajdującej się nad Zalewem Wiślanym. Niemcy podczas całego okresu wojny produkowali w niej trzcinę budowlaną wysokiej jakości.

Bezpośrednio wiążąca się z uruchomieniem wspomnianej linii kolejowej jest sprawa młyna, mogącego iść na napęd elektryczny, parę lub ropę, zależnie od potrzeb, a znajdującego się w Wewnie. Nie wymaga on wielkiego remontu. Przemiał na dobę wynosił w nim 700 kwintali, co stanowi poważną produkcję.

W samym Braniewie znajduje się wielka fabryka puszek blaszanych, która także nadaje się do remontu i uruchomienia, jako przetwórnia owoców, których w Braniewie i okolicy jest olbrzymia ilość.

Uruchomienie takich zakładów przetwórczych byłoby prawdziwym dobrodziejstwem nie tylko ze względu na zasilenie kraju w przetwory owocowe, ale także z punktu widzenia robocizny. Wśród repatriantów osiedlonych w powiecie przeważa element biedny, który często boryka się z nędzą na zdevastowanych gospodarstwach. Korzystają oni w dużej mierze z Opieki Społecznej. Gdyby uruchomiono wspomnianą fabrykę, stopa życiowa osadnika znacznie by się podniosła.

Powiat braniewski czeka na ludzi z inicjatywą i chętnych do rzetelnej pracy.

Wyjasnienie

„Wiadomości Mazurskie” w artykule z dnia 16 lipca 1946 r. pt. „Wojewódzka Rada Narodowa realizuje swoje uprawnienia kontrolne” umieściły w sprawozdaniu przewodniczącego Komisji Kontroli Społecznej notatkę następującej treści:

„Stwierdzono również, że niektóre terenowe placówki Samopomocy Chłopskiej dokonywują milionowych nieraz tranżakcji w sposób nieformalny, a niektóre z nich wogóle nie prowadzą wymaganej przez odnośne przepisy rachunkowości”.

Jako przewodniczący wspomnianej wyżej Komisji Kontroli Społecznej przy Wojew. Radzie Narodowej oświadczam, iż notatka ta nie dotyczy terenowych placówek Samopomocy Chłopskiej, a tylko niektórych spółdzielni, nie mających nic wspólnego z Wojewódzkim i Powiatowym Związkiem Samopomocy Chłopskiej Województwa Olsztyńskiego.

Przew. Komisji Kontroli Społecz.
M. Stefaniak

SLUCHANY RADIA
WARSZAWA I
na fal 395'8 mtr.

Sobota 10 bm. 16.00 dziennik, 16.30 utwory skrzyżkowe, 16.55 audycja literacka, 17.10 koncert polskiej kapeli ludowej, 17.55 audycja wojskowa, 18.10 reportaż dźwiękowy, 18.25 „Wędrownika z mikrofonem”, 18.55 muzyka, 19.00 „Nauka przy głosniku”, 19.30 audycja Chopinowska, 20.00 dziennik, 20.30 piosenki, 20.45 słuchowisko, 21.00 audycja polaków zagr., 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 „Muzykalny seans”, 22.15 koncert Orkiestry tanecznej, 22.00 ostatnie wiadomości, 23.20 program, 23.30 skrzynka poszukiwania, 23.55 Hymn.

Dom Dziecka w Reszlu zasługuje na nasładowictwo

W Reszlu, w mieście o pustych ulicach i niezamieszkałych domach, oprócz wspaniałego szpitala jest jeszcze — Dom Dziecka.

Kolonia, przeznaczona dla młodszego pokolenia, mieści się w szeregu niewielkich domków, otoczonych ogródkami i zielenią. W nich koncentruje się życie dzieci warmińskich i mazurskich. Są to dzieci, pozabawione rodziców czy opiekunów, zaginionych podczas toczących się tu działań wojennych.

Sama myśl zorganizowania tego rodzaju instytucji na naszych ziemiach jest piękna. Szkoda tylko, że nie osiągnęła ona szerszego zasięgu. Uratowałoby się w ten sposób wiele dzieci, pozabawionych jakiegokolwiek opieki, chodzących samopas i wychowujących się na ulicy o chłódzie i głodzie.

Dom Dziecka w Reszlu znajduje się pod opieką Kuratorium Szkolnego, pełnego jak zwykle poświęcenia w pracy społecznej i obywatelskiej. Dzieci w liczbie 60 znajdują się pod

staranną opieką fachowych sił naukowych.

Apro wizycja Domu Dziecka jest dobra i, jak mnie zapewnia mój informator, całkowicie wystarczająca. Dzieci w Reszlu mają wszystkie warunki ku temu, aby wychowywały się w atmosferze ciepła, zapominając o dniach wojny, o minionych czasach gwozy. A co najważniejsze — aby wychowały się w duchu prawdziwie polskim. Z. M.

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5

(naprzeciw kościoła Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

Ze statystyki zaludnienia

W powiecie Pasiek zamieszkuje ogółem 17.003 osoby, w tym 6.331 repatriantów, 3.447 przesiedleńców, 82 Warmiaków i Mazurów i 7.143 Niemców. W mieście zamieszkuje 3.803 osoby, zaś na wsi 13.200.

Zniszczenia w powiecie są stosunkowo niewielkie i w zabudowaniach dochodzą do 12 proc. Odbudowa wsi odbywa się stopniowo. Odczuwa się brak szkła okiennego. W mieście jest czynna fabryka mebli.

Placówki do objęcia

Na terenie woj. olsztyńskiego znajdują się następujące wolne warsztaty rzemieślnicze: 18 ciesielskich, 34 stolarskich, 28 warsztatów ślusarsko-mechanicznych, 64 kowalskie, 12 elektromonterskich, 3 blacharskie, 3 dekararskie, 22 murarskie, 5 zdunskich, 3 czapnicze, 9 krawieckich, 9 szewskich, 2 kamasznicze, 6 rymarskich, 5 zegarmistrzowskich, 2 tapicerskie, 9 kołodziejskich, 1 introligatorski, 3 brukarzy, 1 wulkanizatorski i 13 warsztatów szklarskich.

Powyższe placówki można objąć za zgodą Izby Rzemieślniczej w Olsztynie, dokąd należy zgłaszać się osobiście wzgl. pisemnie z podaniem kwalifikacji zawodowych.

Od dziś dobra woda w Lidzbarku

W dniu dzisiejszym odbędzie się w Lidzbarku Warmińskim uroczyste poświęcenie i otwarcie wodociągów miejskich i domi wypoczynkowego samorządów.

Warto dodać, że odbudowa wodociągów jest całkowitą zasługą Zarządu Miejskiego, który włożył wiele staran i wysiłków, aby miastu i jego mieszkańcom dać wreszcie upragnioną wodę. Z. M.

Szory skorzane w b. dobrym stanie na parę koni do sprzedania. Wiadomości: Olsztyn, Stalina 7 /II piętro/ 1860

Komunikacja tramwajowa nabiera szerszego rozmachu

W związku z dalszym rozwojem Olsztyna, który nie tylko wyraża się wciąż wzrastającą liczbą mieszkańców, ale też nowymi budynkami, dzwigającymi się z gruzów, pozostaje jako czynnik niezbędny sprawne działanie komunikacji miejskiej.

I dlatego społeczeństwo naszego miasta wykazuje wielkie zainteresowanie Miejskimi Tramwajami Elektrycznymi, na których spoczywa cały ciężar komunikacji miejskiej.

Skrypty dla słuchaczy WSPE

Zarząd Bratniej Pomocy W.S.P.E. w Olsztynie podaje do wiadomości członkom, że skrypty można nabywać w poniedziałki i środy w godz. 16-18 u koł. Ostrowskiego ul. Marsz. Stalina 17, III piętro. — Przy nabywaniu skryptów należy uiścić składkę członkowską.

Zarząd

1414-2

OGŁOSZENIA

DROBNE

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestr. wydaną przez R.K.U. Tarnów, na nazwisko Wójcik Józef ur. 8. 1. 1919 r. w pow. Tarnów, 1385-1

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R.K.U. Ciechanów oraz legitymację służbową, wydaną przez Dyr. Tramwajową w Olsztynie, na nazwisko Szpojanowski Józef ur. 23. 4. 1923 r. 1386-1

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez R.K.U. Mińsk-Mazowiecki, na nazwisko Wociał Kazimierz ur. 22. 2. 1919 r. 1391-1

UNIEWAZNIAM zagubione dokumenty: karta rozpoznawcza, karta rejestracyjna R.K.U. zaświadczenie zameldowania, na nazwisko Szymkowiak Mieczysław, 1379-1

UNIEWAZNIAM zagubioną książeczkę wojskową wydaną przez R.K.U. Rastembork dn. 6. 5. 48 r. na nazwisko Pawłowski Wawrzyniec, seria A Nr. 041753, 13-2-2

UNIEWAZNIAM zagubioną książeczkę wojskową wydaną przez R.K.U. Białystok na nazwisko Gil Michał urodz. 5. 5. 1917 r., kartę zameldowania oraz kartę rowerową Nr. 575, 1394-1

UNIEWAZNIAM zagubione zaświadczenie mazurskie Nr. 825.994 wydane 30 stycznia rb. na nazwisko Parnak Alfryda, oraz 3 kartki żywnościowe kat. II na miesiąc lipiec, 1393

OKRĘTKOWĄ maszynę, nową lub mało używaną kupię natychmiast, Olsztyn, ul. Kościuszki 26 m. 5, 1329

POSZUKUJE brata Bronisława Jachimowskiego oraz bratową Malwinę, przebywających ostatnio we Włodzimierzcu. Wiadomości kierować do administracji „Wiadomości Mazurskie” Jachimowski, 1356

UNIEWAZNIAM zagubione dokumenty, dowód osobisty, kartę rejestracyjną, wydaną przez R.K.U. oraz zaświadczenie wydane przez P.U.R., na nazwisko Drozd Z. 1376-1

UNIEWAZNIAM zagubiony dowód służbowy, wydany przez Kraków 1941 roku, drugi wydany przez Spółem, Okręg Olsztyn 1946 r. na nazwisko Wybraniec Jan, urodzony w Sasiadce, pow. Zamość, 1397-2

Jak się dowiadujemy, Dyrekcja M.T.E., mając na względzie potrzeby mieszkańców Olsztyna, uruchamia z dniem dzisiejszym drugą linię tramwajową na trasie Plac Wolności — Stadion W.F. i P.W. (Al. Wojska Polskiego).

Dyrekcja poczyniła wszelkie starania, aby w najbliższym czasie, przypuszczalnie w okresie od 11 do 14 bm, uruchomić drugi wóz tramwajowy na linii Dworzec Gł. — Jezioro Długie.

Poza tym Państwowe Warsztaty Mechaniczne w Olsztynie przeprowadzają remont 1 wozu motorowego i 1 przyczepki, które zostaną oddane do użytku mieszkańców po przeprowadzeniu robót reperacyjnych.

MTE rozporządza ponadto jednym wozem motorowym, który wymaga zmiany silników (przewinięcia), co można urzeczywistnić tylko w Poznaniu.

Dyrekcja MTE stara się jednocześnie o 1 wóz motorowy z Elbląga, który nam się należy na podstawie umowy zawartej między obu miastami. Miejmy nadzieję, że DOKP Olsztyn pójdzie na rękę władzom miejskim,

umożliwiając jak najprędzej sprawozdanie tramwaju.

Dowiadujemy się, że MTE, które były dotychczas przedsiębiorstwem samodzielnym, podległym bezpośrednio prezydentowi miasta, przechodzą w skład Zakładów Użyteczności Publicznej Zarządu Miejskiego i przekształcają się w zakłady komunikacyjne m. Olsztyna.

W związku z tym, przewiduje się uruchomienie linii autobusowej na trasie: Kolonia Mazurska-Wadang. Linia ta ma przebiegać przez śródmieście.

Władze miejskie czynią więc wszelkie starania, by zapewnić mieszkańcom Olsztyna wygodną i stałą komunikację.

Ze swej strony mieszkańcy Olsztyna winni wykazać całkowite zrozumienie dla ciężkich warunków, w jakich pracują robotnicy i personel MTE oraz dla skromnych środków będących w ich rozporządzeniu.

I tylko obopólne zrozumienie potrzeb będzie ręką sprawnego działania komunikacji miejskiej.

(gem)

WYPADKI I PRZESTĘPSTWA

Nie uszli sprawiedliwości

Na polecenie Brygady Służby Śledczej w Szczecinie został aresztowany na terenie Olsztyna przez miejscowe organy służby śledczej Waldemar Harasiemowicz, oskarżony z art. 257 K. K. o popełnienie kradzieży.

Harasiemowicz zostanie w najbliższym czasie odtransportowany do Szczecina.

W Gdyni została popełniona kradzież sera szwajcarskiego, który nadszedł do portu w ramach dostaw UNRRA.

Sprawcy, korzystając z tego, że wagon nie był należycie zabezpieczony, wtargnęli do środka, wykradając

35 kg sera. Następnie przyjechali do Olsztyna, by na targowisku miejskim sprzedać zyskownie ser.

Jednakże służba śledcza Miejskiej Komendy MO, po otrzymaniu meldunku z Gdyni, przystąpiła energicznie do akcji, w rezultacie której wszyscy członkowie szajki złodziejskiej znaleźli się pod kluczem.

Sprawcami kradzieży okazali się konwojenci transportów UNRRA w Gdyni: Stanisław Ritter lat 20, Jerzy Głogowski, lat 17 i Konrad Cejra, lat 20.

Niebezpiecznym szkodnikiem mienia państwowego odebrano 25 kg. sera. (gem)

PRZYJME chłopca do terminu w zawoździe rzeźniczo-wędliniarskim. Wiadomość Olsztyn, ul. Warszawska 27, 1400-3

RADIO nowoczesne sprzedam, ul. Okrzei 6 m. 5 od godz. 18 - 20, 1411

POKOJU niekrepującego z używalnością kuchni poszukuję. Wiadomość: Administracja, pod „Urzędniczką”.

UNIEWAZNIAM zagubione w Gdańsku dokumenty: legitymację Woj. Urzędu Mazurskiego, Wydział Apr. i Handlu oraz legitymację Ligi Morskiej na nazwisko Maria Suliwska, Olsztyn, 1396

UNIEWAZNIAM zagubioną legitymację PPR i Zw. Sam. Chłopskiej wydane w Szczytnie oraz zezwolenie na broń wydane przez UB Olsztyn na nazwisko Kobylecki Jan, zamieszkały wieś Zielonka, powiat Szczytno, 1398

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R.K.U. Dębica, na nazwisko Kolek Adam ur. 20.3.1921, 1402

UNIEWAZNIAM zagubioną legitymację służbową, wydaną przez PKP Olsztyn na nazwisko Sawicka Apollonia, ur. 15.10.1912 roku, 1403

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez R.K.U. Olsztyn na nazwisko Nikifor Pawłowski ur. 15.2.1916, 1399

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez Ostrow Mazowiecki, na nazwisko Tyszko Henryk, ur. 11.3.1922 r. w Nadborach, pow. Ostrołęka, 1410

UNIEWAZNIAM zagubiony dowód osobisty, wydany przez Zarząd Miejski Płońsk, na nazwisko Mickiewicz Stefania, 1401

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez BKU Warszawa, na nazwisko Piotrowski Wacław urodzony 10.3.1916 r., 1404-2

UNIEWAZNIAM zaświadczenie tożsamości, wyd. przez Zarząd Miejski Szczytno, zaświadczenie na konia, wydane przez Referat Wojskowy Szczytno, na nazwisko Lipka Czesław, oraz 2 karty rowerowe, wydane przez Zarząd Miejski Szczytno, na nazwisko Lipka Józef, 1405

W sprawie niecierpiacej zwłoki

Ja w sprawie tych ulic. Bo to ogół mieszkańców Olsztyna nie zdaje sobie sprawy, jak to jest z tymi nazwami i fałszywie, że tak powiem, interpretuje ostatnie zarządzenie. Nic bardziej niewłaściwego.

Ludziom prymitywnym, o wąskich horyzontach i o zaściankowym światopoglądzie, jak mówi Damian, wydaje się, że ulica, wiodąca do dworca, musi zwać się Dworcowa, a ta wzdłuż torów kolejowych — Kolejowa, przy poczcie zaś — Poczтовая, że każde szanujące tradycję i prostotę miasto musi posiadać takie właśnie ulice.

Bardzo przepraszam, ale pogląd ten należy zwalczać, jak groźną epidemię. Prowincjonalna dziura, świat zabity deskami, może zadowolili się taką np. ulicą Kacza, ale miasto prawie stołeczne, siedziba władz cywilnych i wojskowych, partii politycznych, organizacji zawodowych, społecznych i młodzieżowych, miasto, które ma trzy tramwaje, zegar na Ratuszu, własnego prezydenta, codzienną gazetę, dwa dworce, tyleż kin, jeden teatr i 33 restauracje, takie miasto wybaczenie, nie może mieć ulicy Kaczej. Nigdy!

Więc ja w sprawie tych ulic. Bo to ludzie zaczęli się przyzwyczajać, że Dworcowa nazywa się Partyzantów i całkiem już niezle orientowali się w mieście. I nawet poczta zaczynała już dochodzić.

Dobrze się stało, że Rada Miejska poszła na rękę mieszkańcom, ostatecznie regulując tę drażliwą sprawę. Teraz każdy wie, że Poznańska to właśnie Aleja Róż, a Partyzantów nie jest Partyzantów, a Honopnickiej, a Partyzantów jest tam, gdzie Warszawska, której trzeba znów szukać na Niepodległości.

Więc wszyscy b. się cieszymy, że nastąpiła wreszcie równość, o której tyle się mówi, bo teraz to już nikt, absolutnie nikt, nie wie, na jakiej ulicy mieszka.

Niepokoń mnie tylko fakt pominięcia mojej ulicy. Niby dlaczego? Czy nie zasłużyłem na Maćka z Bogdańca albo chociaż Władysława Laskonogiego? Jest to sprawa niecierpiąca zwłoki. Dlaczego ja jeden mam wiedzieć gdzie mieszkam i dlaczego mają o tym wiedzieć inni? Szczególnie pewien mistrz krawiecki, który rości do mnie niejaki finansowe pretensje. Więc? *Datk.*

UNIEWAZNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obywatelstwa polskiego Nr 5493/46 wydane przez Dywity na nazwisko Julia Kowalczyk, 1408

ZARZĄD OKRĘGOWY L. M. zawiadamia że dnia 10.8.1946 odbędzie się w „Kasynie Wodnym” LM nad Jeziorem Krzywym „Wieczór Towarzystwa”. Wstęp tylko za zaproszeniami, 1409

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. św. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90. Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redaktor Naczelny: Wl. Mroczkowski
Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Gosp. Spodz.” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 ekspalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 ekspalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 160 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratorki otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu z przesyłką techniczną w poniedziałki płatne nazwiskiem wysyłki.